

KOMMUNIKATIONSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 27/2006 rd

Regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av fordonslagen och vissa andra la- gar som innehåller bestämmelser om registre- ring av fordon samt fordonsskattelagen

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 23 maj 2006 en proposition med förslag till lagar om ändring av fordonslagen och vissa andra lagar som innehåller bestämmelser om registrering av fordon samt fordonsskattelagen (RP 61/2006 rd) till kommunikationsutskottet för beredning.

Utlåtande

I enlighet med riksdagens beslut har finansutskottet lämnat utlåtande i ärendet. Utlåtandet (FiUU 21/2006 rd) återges efter betänkandet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- äldre regeringssekreterare Heikki Kuitunen, finansministeriet

- trafikråd, ledande sakkunnig Kari Saari, kommunikationsministeriet
- jurist Mikko Helminen och jurist Simo Karpinen, Fordonsförvaltningscentralen
- enhetsdirektör Janne Jumppanen, Trafikförsäkringscentralen
- företagsverksamhetsdirektör Esko Mustonen, Stena Metall Oy
- verkställande direktör Pentti Rantala, Autoalan Keskusliitto
- verkställande direktör Pasi Nieminen, Automobilförbundet
- verkställande direktör Pekka Puputti, Bilimportörerna r.f.
- vice ordförande Hannu Virta, Suomen Motoristit ry.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av

- Privata Besiktningssällenas Förbund
- Liikenneympäristöyhdistys.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås att fordonslagen och vissa andra lagar som innehåller bestämmelser om registrering av fordon samt fordonsskattelagen skall ändras. Det föreslås att fordonslagen ändras så att systemet för registrering av fordon revideras och att i lagen samtidigt görs vissa smärre ändringar.

Ett fordon skall registreras första gången när det börjar användas i trafik. När användningen av ett fordon i trafik upphör slutligt skall till registret göras en anmälan om slutlig avregistrering av fordonet. Ett sådant slutligt avregistrerat fordon skall enligt förslaget inte längre kunna registreras på nytt eller tas i trafik.

Under tiden mellan den första registreringen och den slutliga avregistreringen skall fordonet kunna avställas och påställas genom en anmälan om detta till registret. Dessutom föreslås att beträffande ändringar som skett i de uppgifter som anmälts till registret i samband med den första registreringen, t.ex. ägarbyte, skall göras en anmälan om ändringsregistrering.

För ett fordon skall i regel utföras registreringsbesiktning endast när fordonet registreras första gången. I annat fall skall den periodiska besiktningen av fordonet vara i kraft eller så skall fordonet vara befriat från denna skyldighet, om fordonet används i trafik.

Det föreslås att fordonsskattelagen ändras så att i beskattningen beaktas de ändringar som gjorts i registreringslagstiftningen. Det föreslås att omständigheter som att ett fordon avställas och påställas skall inverka på skatteperiodens början och slut på samma sätt som avregistrering av fordon hittills.

I propositionen ingår dessutom förslag till lagar om ändring av lagen om fordonstrafikregistret, lagen om koncession för fordonsbesiktning och vägtrafiklagen. Ändringarna hänför sig huvudsakligen till revideringen av systemet för registrering av fordon.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft under vårvintern 2007.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmän motivering

Med hänvisning till propositionen och övrig utredning finner utskottet förslaget nödvändigt och lämpligt. Utskottet tillstyrker lagförslagen med följande anmärkningar och ändringsförslag.

Syftet med propositionen är att genomföra projektet PALKO, som avser att utveckla Fordonsförvaltningscentralens arbetsprocesser och att modernisera de gamla datasystem som stöder dem. Utskottet ser positivt på att regeringen vill genomföra PALKO-projektet, som bygger på nyare teknik än Fordonsförvaltningscentralens nuvarande datasystem. Den viktigaste reformen ur allmänhetens synvinkel är att skyldigheten att betala fordonsskatt kan avbrytas genom att fordonet avställs. Det är bra att fordonsskatten därigenom kan inriktas på de fordon som verkligen används eller som avses bli använda i trafik. Ändringen stöder en eventuell framtida övergång till en miljövänligare beskattning som baserar sig på användning.

Elektronisk kontakt

Utskottet uppmärksammar att anmälningar enligt det nya systemet bör göras personligen och att myndighetskontakter på elektronisk väg inte är möjliga. Argumentet är att betalningen av for-

donsskatten avbryts genom den nya anmälningen och att användningen av fordonet under den temporära avställningstiden är strängt sanktionerad. Därför och med hänsyn till bilnehavarens rättsskydd förutsätts det att anmälan enligt det nya systemet görs på platsen med fordonets registreringsintyg.

Med anmälan på platsen vill man hindra missbruk med anmälan. I systemets första fas har det ännu inte gått att införa ett sådant förfarande vid Fordonsförvaltningscentralen som i fråga om enskilda anmälningar via nätet säkerställer att anmälaren garanterat är bilens ägare eller innehavare. Så fort rättssäkerheten vid elektronisk kontakt kan garanteras i framtiden kommer Fordonsförvaltningscentralens system enligt utredning till utskottet att utvecklas så att enskilda personer kan göra sina anmälningar också via nätet.

Utskottet tillstyrker att verksamheten i fortsättningen utvecklas i den riktningen att anmälningar till registret om avställning och påställning av fordon också kan göras elektroniskt via pc hemma. Men utskottet ser det som en stor brist att allmänheten inte kan erbjudas elektroniska tjänster när systemet införs. Därför föreslår utskottet att riksdagen godkänner ett uttalande om att regeringen bör vidta åtgärder för att

förbättra PALKO-systemet så att elektroniska myndighetskontakter möjliggörs med det snaraste (*Utskottets förslag till uttalande*).

Slutgiltig avregistrering och skrotning av fordon

Finansutskottet fäster i likhet med de sakkunniga som utskottet har hört avseende vid missförhållandena med skrotningen av fordon. Enligt propositionen antecknas ett fordon slutliga avregistrering i registret bara om det finns ett skrotningsintyg enligt 181 § i avfallslagen (1072/1993) eller motsvarande intyg som utfärdats i någon annan stat än en EES-stat eller om fordonet bevisligen har demolerats på något annat sätt.

Sakkunniga som utskottet har hört framhåller att det officiella mottagningssystemet av skrotningsintygen att döma för tillfället tar hand om bara omkring 10 procent av skrotfordonen. Om staten och kommunerna samt försäkringsbolagen räknas med kommer man upp till ca 20 procent. Resten, alltså 80 procent av fordonen, skrotas enligt dessa uppgifter av aktörer i gråzonen. De avregistrerar fordonen i enlighet med den gällande fordonslagstiftningen och lämnar också tillbaka skyltarna på besiktningssället. Sakkunniga har därför föreslagit ett system med bara avställning, om fordonet inte skrotas genom att det överlämnas till ett auktoriserat mottagningsställe, och att en liten del av den årliga fordonsskatten förblir i kraft för att betalas årligen i samband med avställningen. Men finansministeriet har ställt sig negativt till att fordonsbeskattningen utnyttjas för att främja skrotning och menar att skrotningen visserligen bör ske på tillbörligt vis men att beskattningen inte bör utnyttjas som stöd.

Kommunikationsministeriet påpekar att Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/53/EG om uttjänta fordon, nedan skrotfordonsdirektivet, redan har vägts in i propositionen. Det är enligt propositionen inte möjligt att slutligt avregistrera fordon som omfattas av skrotbilsdirektivet (person- och skåpbilar) utan skrotningsintyg, utom i vissa speciella undantagsfall, som att

ett fordon bevisligen har totaldemolerats på något annat sätt än genom skrotning och att det inte längre existerar fysiskt. Dessutom ska anmälan om ägar- och innehavarbyte göras till fordonsregistret också under avställningstiden. På så sätt säkerställer man att det finns uppgifter om de person eller företag som har ansvaret för avställda person- och skåpbilar ända tills de avregistreras med stöd av slutligt skrotningsbevis.

Systemet med regelrätt skrotning har omfattats av producentansvar bara en kortare tid och erfarenheterna är än så länge otillräckliga. Därför anser utskottet att det med ökad erfarenhet är möjligt att utveckla systemet och att rätta till eventuella missförhållanden i det.

Information till medborgarna

Utskottet uppmärksammar att lagförslaget innebär en betydande ändring i fordonsregistersystemet. Det gäller också registreringsmetoderna och därför är det viktigt att informera medborgarna om det nya systemet och de nya tillvägagångssätt som det för med sig. Det är nödvändigt att kommunikationsministeriet ser till att medborgarna får information.

Övrigt

Finansutskottet anser i sitt utlåtande att propositionen och de grundläggande lösningarna i den i princip är motiverade. Ur lagstiftarens synvinkel är det dock problematiskt att propositionen måste behandlas inom de gränser som den tekniska planeringen medför. Eventuella ändringar som visar sig vara behövliga kan inte göras utan att det bromsar upp PALKO-projektet. Kommunikationsutskottet instämmer i finansutskottets synpunkter.

Detaljmotivering**Lag 1**

Ingress. Fordonslagen har ändrats genom lag 362/2006. Då kompletterades 3 § med en ny 24 punkt och därför blir de föreslagna punkterna

24—26 nu punkterna 25—27. Utskottet har gjort motsvarande ändringar i ingressen.

3 §. *Definitioner.* På grund av lagen om ändring av fordonslagen måste paragrafen ändras på det sätt som beskrivs i ingressen, så att den nya 24 punkten motsvarar den gällande lagen. Utskottet har ändrat paragrafen på motsvarande sätt.

64 §. *Anmälan av fordons registeruppgifter.* Regeringen föreslår att avställning av fordon införs. Syftet med denna nya verksamhetsmodell är att man antecknar i registret att ett fordon som registrerats första gången i Finland tas ur trafik. Till följd av denna anteckning i registret uppbärs ingen fordonsskatt.

Enligt registeruppgifter fanns det 171 300 motorcyklar i Finland den 31 oktober 2006. Utskottet har blivit uppmärksammat på att en tillfällig avställning av motorcyklar inte behövs på samma sätt som för personbilar, eftersom fordonsskatt inte uppbärs för motorcyklar (L-lassen). Motorcyklarna behöver avställas bara för trafikförsäkringens skull så att ägarna undviker försäkringsavgifterna under vintersäsongen. Genom att anmäla avställningen blir försäkringstaxan nämligen befriad från försäkringsavgiften under avställningstiden. I dagens läge anmäls avställningen till försäkringsbolaget t.ex. per telefon. Avställningen kan gälla tills vidare eller för en bestämd tid och anmälan kostar ingenting. Nuförtiden behöver en avställd motorcykel inte avregistreras fastän den anmäls som avställd i fråga om trafikförsäkringen, utan anmälan görs bara till försäkringsbolaget och motorcykeln finns kvar i fordonregistret även om den inte används i trafik. Enligt sakkunniga har systemet fungerat mycket bra.

Regeringen föreslår att avställningen ska anmälas till Fordonsförvaltningscentralen. Anmälan, som ska göras personligen, kostar 10 euro och 50 cent. Motorcykelförarnas organisationer har påpekat att motorcykelägare inte har någon nytta av det föreslagna systemet utan bara besvär med anmälan som ska göras personligen och som för med sig ökade kostnader.

Utskottet framhåller att de föreslagna bestämmelserna dock är skrivna så att försäkringsbolagen inte behöver kräva att en avställningsanmälan görs till Fordonsförvaltningscentralen då ägaren för trafikförsäkringens skull anmäler att motorcykeln tas ur trafik. Försäkringsbolagen har emellertid meddelat att de kommer att kräva det. Därför föreslår utskottet ett nytt 2 mom. i paragrafen. Det nya momentet säkerställer att försäkringsbolagen för vanlig avställning av en motorcykel som de försäkrat inte kan kräva att avställningen också är anmäld till Fordonsförvaltningscentralen för den tid då motorcykeln inte används i trafik.

Det nya 2 mom. avses föreskriva att ett fordon i L-klassen inte kan anmälas för avställning. I undantagsfall kan anmälan dock göras, t.ex. om fordonet skadas, blir stulet, förs ut ur landet eller övergår i kommunens ägo enligt lagen om flyttning av fordon och nedskrotning av skrotfordon (151/1975). Anmälan kan också göras om fordonet inte kan användas.

På grund av det nya momentet blir momenten 2—4 nu moment 3—5.

Utskottet har ändrat paragrafen på motsvarande sätt.

Lag 2

Ingress. Lagen om fordonstrafikregistret har ändrats genom lag 697/2006. Då ändrades 5 § 1 mom. 10 punkten och behöver därför inte ändras i den här lagen. Momentet har redan kompletterats med en 11 punkt. Därför blir den nu föreslagna 11 punkten punkt 12 och 11 punkten måste ändras. Också ikraftträdandebestämmelsen måste ändras. Utskottet har gjort motsvarande ändringar i ingressen.

5 §. *Andra uppgifter som registreras om fysiska personer.* På grund av lagen om ändring av fordonregisterlagen måste momentet ändras på det sätt som beskrivs i ingressen, så att den nya 11 punkten motsvarar den gällande lagen. Utskottet har omformulerat momentet på motsvarande sätt.

Ikraftträdandebestämmelsen. 5 § 1 mom. 10 punkten har strukits i den lag som nu ska stiftas. Enligt den gällande lagen träder den i kraft den 1 januari 2008. Därför stryker utskottet hänvisningen i ikraftträdandebestämmelsen till punkten i fråga.

Förslag till beslut

Med stöd av det ovan anförda föreslår kommunikationsutskottet

att lagförslag 3—5 godkänns utan ändringar,

att lagförslag 1 och 2 godkänns med ändringar (Utskottets ändringsförslag) och

att ett uttalande godkänns (Utskottets förslag till uttalande).

Utskottets ändringsförslag**1.****Lag****om ändring av fordonslagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i fordonslagen av den 11 december 2002 (1090/2002) 1 § 2 mom., 3, 8, 20 och 60 §, 62 § 1 mom., rubriken för 8 kap., 64—66 §, rubriken för 67 § och 67 § 1 mom., 68 och 70 §, 72 § 1 mom., 84 §, 85 § 1 mom. samt 86 och 96 §,

av dem 3 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1328/2004 och 61/2006 och 362/2006, 64 och 66 § sådana de lyder delvis ändrade i nämnda lag 61/2006 samt 65 §, rubriken för 67 § och 67 § 1 mom. sådana de lyder i nämnda lag 1328/2004, samt

fogas till lagen nya 64 a, 65 a, 65 b, 66 a—66 f och 69 a § som följer:

1 §
(Som i RP)

3 §
Definitioner

I denna lag avses med
(1—23 punkten som i RP)

24) påvisande av överensstämmelse genom CE-märkning ett förfarande med vilket tillverkaren genom CE-märkning påvisar att kraven i en teknisk förenhetligad standard eller i ett särdirektiv därom uppfylls i fråga om ett fordon, ett

system, en komponent eller en separat teknisk enhet som vid påvisande av överensstämmelse omfattas av rådets beslut 93/465/EEG om moduler för olika stadier i förfaranden vid bedömning av överensstämmelse samt regler för anbringande och användning av CE-märkning om överensstämmelse, avsedda att användas i tekniska harmoniseringsdirektiv eller motsvarande särdirektiv. (Ny)

(25—27 punkten som 24—26 punkten i RP)

8, 20, 60 och 62 §
(Som i RP)

8 kap.	<i>nedsrotning av skrotfordon (151/1975) eller om det av någon annan särskild anledning som inte är försäkringsrelaterad inte går att använda fordonet i trafik eller någon annanstans. (Nytt)</i>
Registrering av fordon och förhandsanmälan	(3—5 mom. som 2—4 mom. i RP)
64 §	64 a—70, 72, 84—86 och 96 § (Som i RP)
<i>Anmälan av fordons registeruppgifter</i>	<u>Ikraftträdandebestämmelsen</u> (Som i RP)
(1 mom. som i RP)	
<i>Anmälan om avställning kan inte göras i fråga om fordon i kategori L. Anmälan kan emellertid göras om fordonet har skadats, tillgripits, förts ut ur landet eller övergått i kommunens ägo med stöd av lagen om flyttning av fordon och</i>	

2.

Lag**om ändring av lagen om fordonstrafikregistret**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 13 juni 2003 om fordonstrafikregistret (541/2003) 3 § 1 mom. 1 punkten, 5 § 1 mom. 11 punkten, 12 § 1 mom. 2 punkten och 14 § 1 mom. 1 punkten, av dem 5 § 1 mom. 11 punkten sådan den lyder i lag 697/2006 och 14 § 1 mom. 1 punkten sådan den lyder i lag 60/2006, samt fogas till 5 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i nämnda lag 697/2006, en ny 12 punkt som följer:

3 § (Som i RP)	10) (utesl.) 11) uppgifter om prov för tillståndspliktig transportverksamhet och intyg som utfärdas för tillståndet, (Ny) (12 punkten som 11 punkten i RP)
5 §	12 och 14 § (Som i RP)
<i>Andra uppgifter som registreras om fysiska personer</i>	
I fråga om fysiska personer får utöver basuppgifterna registreras för registrets syfte behövliga	Denna lag träder i kraft den 20 . (Utesl.)

Utskottets förslag till uttalande

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att totalreformen av

servicen (PALKO) skall medge elektronisk kommunikation med myndigheterna med det snaraste.

Helsingfors den 30 november 2006

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Markku Laukkanen /cent
vordf. Matti Kangas /vänst
medl. Leena Harkimo /saml
Saara Karhu /sd
Marjukka Karttunen /saml
Risto Kuisma /sd
Reino Ojala /sd
Erkki Pulliainen /gröna

Pertti Salovaara /cent
Arto Seppälä /sd
Timo Seppälä /saml
Harry Wallin /sd (delvis)
Lasse Virén /saml
Raimo Vistbacka /saf
ers. Lyly Rajala /saml.

Sekreterare var

utskottsråd Mika Boedeker.